

הודו סיני

שלושה אלכים רעים

הוד מלכותך, צריכים לעשות משהו! קרא העניין הצרפתי, שכל תנועותיו גילו עצבנות קדחתנית.

הוד מלכותו, סיסאואנג מלך לאוס, משך בכתפיו. הוא ידע שגורלו כיוו כחוט עליו גים. כך למד גאומטה בודהא, אשר ססלו הענקי רמו לו מבית המקדש שמול ארמון המלך.

הצרפתים הסיני צנחנים לבירה. בחשיגני טון ובלונדון אצו רצו הדיפלומטים. בסין ובמוסקבה התכופפו צינים על מסות ותחזיות של מזג-האוויר. רק במקום אחד שרר שקט מוחלט — בארמון הוד מלכותו, מלך לאוס.

השבוע נחברר כי המלך היה החכם יותר. ראשיהחצים של הצבא הקומוניסטי, שהתקרבו לבירה עד למרחק של מיצעדיים, נעלמו באורח פתאומי כלעומת שבאו. הסרבה המתקבלת ביותר על הדעת — עונת הגשמים עמדה להתחיל, הקומוניסטים לא רצו לשקוע בבוץ במרחב הפתוח.

גדולים ושמינים ועצלנים. כמה מאות קילומטרים מדרום לבירת לאוס, בעיר פנופן, ישב מלך אחרי-יותר צעיר — הוד מלכותו מלך קמבודיה. המלך בן ה-34 שולט על הקטנה שבין שלוש המדינות של הודו-סין. כמו שני חבריו האחרים, הוא הומלך עלידי הצרפתים.

אולם מלך קמבודיה הוא אדם לאומי. ואין הוא אוהב שמוכירים לו את בעלי חסותו. כשעשה זאת קמבודי צעיר בשם טון נגוק טאן, שהכריז כי המלך הוא בובה צרפתית, רתח הוד מלכותו. הוא אסף את צבאו, רדף אחרי הפושע. טון נעלם בהרים, לא נראה מאז.

בני קמבודיה אוישים למאירעות עוד יותר מבני לאוס, אם יש אוישות גדולה מזו. הסיפור האופייני לעם זה, כפי שסופר בידי קמבודי: באגם הגדול שלנו, ששמו טוני לח סאם, ישנם דגים עצלים. כשיורד הגשם מתרוממים פני האגם, מכסים את השטח מסביב, השרוף שרצים. הדגים העצלים אוכים לים את השרצים, גדלים ומשמינים. הם מרי לידים הרבה דגים קטנים, שגם הם גדלים ומשמינים ומתעצלים. אז פוסק הגשם, האגם מצטמק, אנתנו חותרים אל לב האגם, מושיי טים רשת, והדגים ממלאים את הרשת בעצי לות אופיינית. כך הופכים גם אנתנו גדוי לים ושמינים ועצלים.

לא כדאי למות. כשקראו הצרפתים לקמבודים לקום ולשאת נשק כדי להתגונן כנגד הקומוניסטים, ענו בני הארץ בפיחוק רבתי. רק המלך, שהוא צעיר ונאמן לעמו, מצא את ההסבר הלאומי: אין אנתנו רוצים למות למען הצרפתים... על הצרפתים לתת לנו קודם כל את חרותנו!

הצרפתים התיאשו משני המלכים גם יחד, הפנו את תשומת לבם העיקרית למלך השלישי, הקיסר-לשעבר באו דיי, שליט ויאטנאם, המדינה הגדולה ביותר של הודו-סין — שי היא ברובה המכריע בידי הקומוניסטים.

אלא שהחודש איכזב אותם גם באו דיי. בבית-הנבחרים הצרפתי קם אחד הצעירים, גילה שעורירה נוראה, שהעשירה את באו דיי ואת בני חצרו, שודה סכומים עצומים מאוצר צרפת. הסכום השודד הגיע כמעט לשליש הוצאות המלחמה בהודו-סין. התחבולה של באו דיי היתה פשוטה בי-

כי ההתלהבות למשא ומתן קיימת, בעיקר, בחשיגנטון, לא במרריד.

אכן, פרנקו יכול היה להרשות לעצמו להשהות את המשא ומתן. סיכוייה המסחריים של ספרד גברו לאחרונה לאחר חתימת הסכמים-כלכליים עם צרפת ועם גרמניה. ספרד הצליחה אף לקשור קשרי מסחר עם כמה מארצות המרחב הים תיכוני.

שמון לגלגלים. הבנק לייבוא וליצוא האמריקאי העניק לספרד עוד לפני פתיחת המשא ומתן מדריד-חשיגנטון אשראי בסך

הכלית. היתה לו הזכות להחליף מסבע הודו-סיני. בפראנקים צרפתיים, במחיר הרשמי. אותם הפראנקים שחים בהודו-סין, פי כמה. שליט ויאטנאם העביר סכומים עצומים ל-צרפת, החליף אותם בפראנקים, מכר את הפראנקים בהודו-סין, העביר את תמורתם חזרה לפאריס.

הצרפתים נאנחו אך שתקו. מכל שלושת המלכים נראה להם באו דיי המלך השימושי ביותר, למרות חסרונותיו. והרי אחרי ככלות הכל אין זה נאה להגיד לבן-חסת: הוד מלכותך, אתה גנב!

סיסאואנג מלך לאוס

הוד מלכותך, אתה גנב!

12 מיליון דולר, כנראה, כדי לרכך את לבו של הקאודיאלו. אך פרנקו לא מיהר, הסתגר בחוליותו, איפשר לפקידים נמוכים יחסית לנהל את המשא ומתן במרריד — משא ומתן שאין לו כל ערך ללא אישורו הסופי על ידי פרנקו.

סיכס, בקנאה, השבעון הבריטי אקונומיסט: "דבר אחד ברור: הגנרל פרנקו הר כיה כי ממשלה המעמידה את עצמאותה הלאומית מעל לכל והמוכנה להכריח את עמה לסבל ולצנע, יכולה להתמקח כשחת זכויות אפילו עם מעצמה אדירה כארצות הברית." דברים אלה צלצלו כהספת מוסר בכמה בירות בעולם, מלונדון ועד ירושלים.

הודו

ויכוח ידירותי

כיצד מאלצים עתן, המותח על השלטון גות בקורת חריפה מדי, לשנות את הטון ואת הקו שלו? זוהי שאלה שנשאלה לא פעם אפילו בממשלות הדימוקרטיות ביותר.

ספרד

עצמאות מעל הכר

תהינה הדעות על הדיקטטור הספרדי פרנקו, אשר תהינה, אין כל ספק שהוא שותף קשה וערמומי בכל משא ומתן, דבר זה גילו הגרמנים, בשעתם, ועתה הגיעה אף שעתם של האמריקאים לגלות את כשרו גותיו.

כשעלו הרפובליקאים לשלטון בארצות הברית, הויעו דוברים שונים של הממשלה האמריקאית החדשה, כי הסכם אמריקאי-ספרדי כבר נוסח, ונמצא בשלבים האחרונים של המשא ומתן. חשיבותו: לפי דעת אמריקאים רבים תוכל ספרד להישאר ראש-חץ אמריקאי באירופה, אחרי שכל שאר ארצות אירופה המערבית תיכבשנה על-ידי הרוסים. גבול הרי הפיריניאם הוא מכשול טבעי לנטקים.

כשחל המשא ומתן במרריד, קם פרנקו, יצא להבראה בסבילה, הוכיח לעולם כילו,

בהודו נתגלתה שיטה פשוטה: עתון ה' חוקף את הממשלה, מפסיקים למסור לו מודעות רשמיות. כך ארע, לא מכבר, לעתון החשוב (בלשון האנגלית) טיימס אוף אינדיה. עורך העתון, פראנק מוראס, יצא בבקור רת נמרצת על מדיניות איטור המשקאות החריפים של ממשלת הודו. לפי החוק, אסור למכור איש משקאות חריפים, אלא לפי פקודת רופא. מוראס גילה כי פקיד ממשלה רבים, ביניהם אף שופטים, לקו בי מחלות שונות, מאז יצא החוק. הצד המשוך תף לכל המחלות: האלכוהול משמש להן תרופה בדוקה.

כאשר תקף מוראס את אחד מחברי בית נבחרים, החליטה ועדת הבית לדרוש מאת זעירן הנגזלות, אחרת, קבעה, ייאסר.

בינתיים הודיע מושל מחוז בומביי, אהרון דאסי, כי, באם לא יחול העתון מהתקיף את שתיית החיסקי, הקוניאק והגין על ידי אישים ידועים וידועי חולי, תחול הממשלה לפרסם בו את מודעותיה, המכניסות לו סכומים גדולים מדי שנה.

ליתר כפתון. מוראס החליט לא לקחת את דבריו בחורה, יצא, ליתר בטחון, מגבר לות הודו, הגיע לאנגליה ואיים לפנות, ביחד עם חבריו העיתונאים הבריטים, בתלונה חריפה לארמ.

ניסה נספח העיתונות בשגרירות היהודית בלונדון לשכך את הסערה, הודיע: "איש לא איים לאסור את מוראס... לא הוסעל לחץ כלכלי על העתון... היה רק ויכוח ידיוותי..."

בינתיים הוסיפו כוסיות האלכוהול להת-רומם בבתיהם של אישים בעלי פרוטקציה בהודו היבשה.

ארצות הברית

בית הסוהר עדיך

גורדון מילנר (22), טוראי צבא ארצות הברית, סיים את תקופת אמוני היסודיים עמד להשלח לחזית קוריאה. מילנר ידע כי החוקה הצבאית קבעה שאם ישארו לו רק תשעה חודשי שרות עד לשיחרור לא ישלח לחזית, כי אם יישאר בארצות הברית.

בטרם עמד להשלח לחזית, קבל מילנר חופשה ממושכת והוראה להימצא בתאריך מסוים בנמל ההסענה, להצטרף ליחידתו. אז צץ בלבו רעיון טאוני: להעזר מן המקום באותו תאריך, להמצא במשך 29 יום מחוץ לשטח צבאי, אולם ביום השלושים לגל עצמו למחנה צבאי זה, החייצב שם, כדי שלא להחשב לעריק ממש, דבר הכרוך בי עונש כבד.

מובן שהובא מיד בפני בית דין צבאי, שהטיל עליו מאסר של כמה חודשים. כשיצא מבית הסוהר הצבאי, כבר לא נותרו לו תשעה חודשי שרות, והוא נשאר בתפקיד במולדתו.

שיטה מחוכמת זו כדי להתחמק משרות בחזית קוריאה, נראתה לחיילים אמריקאים רבים ומאות הצליחו בדרך זו להשתמש מ-שרות בחזית.

ישר לחזית. כשגילו שלטונות הצבא את העניין, החליטו לנקוט באמצעים חריפים. האמצעים: כל חייל שערק משרות בחזית ונתפש, יועמד לדין, הדבר יירשם בתיקו ה' אישי אולם פסק הדין יבוטל, והחייל ישלח מיד לחזית. הצבא האמריקאי פתח במיוחד לשם כך שרות מטוסים קבוע פעמיים בשבוע בין סן-פרנציסקו לסיאול.

ומוטיקה

רותי

